

[Augsburg], 27. Juli 1552

An Johannes Oporinus

UB Basel, Fr. Gr. I 11, fol. 360r-v + 158r.
Steinmann Nr. 659.

S. P. D. Literas ad te die abhinc vndecimo Pfyrturn misi, copiose tuis respondentes, quas quia te interea accepisse reor, nunc ero breuior, et ea dntaxat scribam, quae ad posteriores tuas literas pertinent. Ac de Isocrate primum scito te gratissimum mihi officium, et virtutis atque eloquentiae studiosis etiam facturum, si curaueris vt quam primum et diligenter recudatur. Ego quidem priore, eaque diligentissima recognitione non contentus, nunc de integro tantos labores capio, vt nihil mihi possit accidere molestius, quam si ij mihi perirent. Etsi autem spero, si certò constaret, te recusurum esse, dominum mihi non negaturum vt praelo per mensem vnum adsim (quo spatio facilime, si tu voles, absoluetur) tamen, si vel herilibus negocijs impedirer, vel valetudine, quae pertenuis et periculosa est, vel temporibus: curo denuo describendum, vt in errata quam paucissima incidamus. Nam si scriptura perspicua sit, tuae diligentiae et fidei reliqua tutò committentur, idemque in Demosthene etiam valebit. quem et ipsum minori charactere excusum velim tum propter studiosorum vtilitatem (qui tantum volumen parare non possunt) tum mei etiam nominis causa, si vera fatenda sunt. Nam quò plurium manibus lucubrationes meae, recognitae praesertim, terentur, eò maiorem gloriolam, vt spero, consequemur. Quòd si vtrunque opus in octauo, τυπογραφικῶς λέγειν, principiò editum esset, alteris aut ad summum tertij nondinis omnino distractum esset. Nunc vt chartae characterisque magnitudo dignitatem habet, ita secum affert vendendi tarditatem. Cum enim locupletiores eloquentiam parum current, ad paupertatem τὴν τὴν σοφίαν λαχοῦσαν rationes nostrae in posterum erunt accommodandae: ne deteriore conditione sumus ijs, qui vna vel Isocratis vel Demosthenis oratione non tam conuersa quam peruersa vulgò celebrantur. Nam quò minus graeca cum latinis edantur, horum temporum difficultatibus impeditur. Venio nunc ad alterum, idque praecipuum literarum tuarum caput, in quo vtinam res mei esset arbitrij. Iudicares enim Wolfium et tibi et rei literariae ex animo consultum velle. Nunc, vt in meis, ita tuis etiam in rebus, plus praestare non possum, quam quantum haec tempora a domino meo patronoque nostro et studiorum benignissimo impetrari sinunt. Cui literas tuas posteriores etiam legendas exhibui, et cum hodie responsum peterem, tabellario praeter expectationem oblato, respondit principio, se nihil certi habere, cum a te certi nihil esset rescriptum ad ea, quae superioribus literis suo nomine tibi significassem. Fuerunt autem ea summatim huiusmodi: Malle dedicari sibi opus nouum, quam saepius iam recusum, et multis dedicatiunculis interpolatum: eaque de causa nec ad Isocratis nec Demosthenis recognitionem edendam me quicquam subsidij petere audere, neque etiam vllum aliud opus, mea quidem voluntate, agressurum, nisi prius hos ex sententia mea confectos vidisem. Dominum tamen, si cognouisset, quanta pecunia tibi ad Ciceronianos commentarios edendos esset opus, de commodis tuis deliberaturum: etsi vereretur, ne in distrahendis codicibus eandem fortunam, his praesertim temporibus, quam in Zieglerianis Conceptionibus, pro quibus nondum satisfactum sibi sit, experireris. Deinde cum indicassem, posterioribus literis te vel mutuam pecuniam petere, vel quingentorum saltem florenorum, quantum ad Lazianum opus promisisset, subsidium, respondit, se in Bibliothecam ad me venturum, et diligentius rem consideraturum. Ecce autem, dum eum expecto, in senatum auocatur, tabellarius autem cras summo mane profecturus est. An autem hodie domini conueniendi potestas detur (rarò enim domi caenat) nescio. Sed vtut sese res habuerint, si per hunc tabellarium respondere

nequiero, non conquiescam, antequam nostris de rebus certiores sumus. Dum haec ipsa scribo, aliae mihi literae afferuntur a te 18 Iulij datae, e quibus, quantae hae res tibi curae sint, intelligo. sed tu dubitare, Mi Oporine, non debes, quin facturus tua causa sim, quae potero, omnia. sed, vt ipse pro tua prudentia cogitare potes, plura non potero, quam haec tempora periculosiss[ima] impetrari patientur. Bellum enim hoc vt omnibus nostrae nationis formidolosum, sic patronis nostris in primis vel periculoso, vel etiam noxiu[m] fuit. Quò fit, vt suarum rerum satagentes, alijs subleuandis minus vacent. Atque haec hactenus. Reliqua scribam, cum domini conueniendi potestas dabitur. Illud tamen addam, quod et ipsum petijsti, sperare me, libros ad eum missos, gratos ei fuisse, futuros tamen gratiores, si nouitatis gratiam plerique non amisissent, quos ante fasciculum tuum acceptum, a nostratis bibliopolis comparauimus. In quo dabis operam posthac, vt bibliopolarum festinationi anteueratas, τὸν μὴ ἔωλα γενέσθαι τὰ δῶρά σου. inter quae non fuisse allatum aut editum Georgij Gemisti siue Plethonis libellum de virtutibus, qui in magna breuitate multa complectitur. et, quod ego sciam, nunquam est typis editus, et vendibilior esset quorundam recocta crambe. Sed vt te occupationes aliquae retardarunt hactenus, vt primo quoque tempore edendum cures, oro, praesertim cum Doctori Occoni magnopere gratificaturus sis, et in tantillo libello et nouo et bono, lucri aliquid potius quam damni sit expectandum. Nunc tandem domum reuersus dominus intempesta ferè nocte me accersiuit, et dixit, se non recusare, quò minus 500 f. ad triennium tibi suppeditet, ac curaturum, vt ij cum proximo tabellario a suis procuratoribus tibi numerentur. Operis Ciceroniani dedicationem sibi gratiorem futuram, quam alterius alicuius. quòd si suaे liberalitatis mentionem facturus sis, id commodius in ipsa praefatione te facturum, non autem in fine, vt in Zieglerianis conceptionibus. Praefationem autem tuam omnino vt ad se, antequam edas, legendam mittas, petit, quod et ipse in Demosthene meo feci. et cum huius rei graues causas habeat, tu in hoc etiam opinor haud grauatè moram eius voluntati geres. Haec mi Oporine, εὐαγγελίζομαι σοι, atque oro, vt et operam meam et domini benignitatem pro ratione temporum boni consulas. Te autem in dedicatione et grati animi officio functurum, et virum ingenio, virtute, autoritate ornatiss[imum] (vt diuitiae in minimis eius laudibus numerandae sint, quod ego quotidiana et domestica consuetudine edoctus verè et citra vllam assentationem affirmare possum) et pro merito ipsius, et facundiae tuae copia celebraturum. Hoc et te dignum erit, et mihi propter dominum et patronum gratissimum. Vale felicissimè cum omnibus tuis. atque amicis qui de me percontabuntur, salutem dicito. 27 Iulij Anno 1552.

Hiero[nymus] Wolfius T[uus].

Consultum mihi videtur posthac ad ipsum Mecaenatem nostrum scribas, et benignitate eius te delectari signifies.